

PPS-OPROEP: INNOVATIE-IMPULS AGRI&FOOD

Oproep tot indiening van voorstellen voor samenwerkingsprojecten gericht op technologische en/of systeendoorbraken

Type projecten:	Kortlopend (2 jaar) toegepast onderzoek
Beschikbaar publiek budget:	Max. 2,5 miljoen euro
Openstelling vanaf:	15 januari 2026
Vooraanmelding (verplicht):	uiterlijk 1 maart 2026
Indienen PPS-voorstellen:	uiterlijk 15 april 2026
Terugkoppeling naar indieners:	vanaf 1 juni 2026
Meer informatie:	website TKI Agri&Food / email: info@tki-agrifood.nl

Inhoud

1. Introductie
2. Afbakening
3. Voorwaarden
4. Financiering
5. Procedure

Bijlage 1: Beoordelingscriteria voor PPS-voorstellen

Bijlage 2: Scoping tekst “watergebruik in de agri- en foodsector”

Bijlage 3: Opstellen begroting, tarieven, eisen cofinanciering

Samenvatting

Ons voedselsysteem is van wereldklasse. Tegelijkertijd staat de agri- en foodsector voor grote veranderingen. Kennis en innovatie zijn essentieel om op lange termijn economisch en maatschappelijk toekomstbestendig te blijven. TKI Agri&Food stimuleert de gezamenlijke investering hierin door bedrijfsleven, overheid en kennisinstellingen, onder meer via het beschikbaar stellen van subsidie.

Met deze oproep stelt TKI Agri&Food maximaal 2,5 miljoen euro beschikbaar voor publiek-private samenwerkingsprojecten (PPS) gericht op **technologische en systeendoorbraken**, met een sterke focus op impact. Onderzoek hierin moet betrekking hebben op het agri- en fooddomein en passen in de KIA Landbouw, Water, Voedsel. De maximale looptijd van projecten is twee jaar.

Naast andere onderwerpen biedt de oproep in het bijzonder ruimte aan de indiening van een voorstel op het onderwerp “waterbeschikbaarheid in de agri- en foodsector”. Om dit te faciliteren wordt een matchmaking sessie georganiseerd.

Voorstellen kunnen worden ingediend tot en met 15 april; vooraanmelding is verplicht en kan tot en met 1 maart. Bij honorering dienen projecten uiterlijk op 1 oktober 2026 van start te gaan.

1. Introductie

Ons voedselsysteem is van wereldklasse. Nederlandse bedrijven in de agri- en foodsector voorzien dagelijks miljoenen mensen van veilig en gezond voedsel, dragen bij aan oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen zoals klimaatverandering en de grondstoffentransitie en vervullen bovendien een belangrijke rol in regionale, Nederlandse en Europese ontwikkeling en werkgelegenheid.

Behoud van deze koppositie is niet vanzelfsprekend. De sector staat voor grote veranderingen, en kennis en innovatie zijn essentieel om op lange termijn economisch en maatschappelijk toekomstbestendig te blijven. Belangrijk fundament hiervoor is de sterke samenwerking tussen bedrijfsleven, overheid en kennisinstellingen; Nederland is hierin uniek.

TKI Agri&Food stimuleert deze gezamenlijke investering in kennis en innovatie, onder meer via de inzet van PPS-subsidie: middelen die jaarlijks door het ministerie van EZ beschikbaar gesteld worden voor publiek-private samenwerking op onderzoek dat zowel maatschappelijk als economisch relevant is. Met de call “innovatie-impuls agri&food” stelt het TKI maximaal 2 miljoen euro beschikbaar voor kortlopende samenwerkingsinitiatieven gericht op het realiseren van een technologische en/of systeemdoorbraak die van belang is voor de toekomst van het Nederlandse voedselsysteem. Hiermee wil het TKI een impuls geven aan kansrijke initiatieven in het agri&food domein en de doorontwikkeling ervan naar impactvolle transformaties of toepassingen.

2. Afbakening

Doel

Deze oproep beoogt onderzoek te stimuleren gericht op technologische en systeemdoorbraken, met een sterke focus op impact. Het betreft disruptieve innovaties: van “doing things differently” naar “doing different things”. Te financieren projecten hebben een looptijd van twee jaar, waarin gestreefd wordt naar ‘proof of principle’. Bij gebleken succes zou daarna de stap gezet moeten kunnen worden naar valorisatie en opschaling. Voorstellen kunnen betrekking hebben op zowel technologische als systeemdoorbraken. Onderzoek met een sterk fundamenteel karakter past minder goed bij deze oproep.

Agri&Food

De in deze oproep beschikbaar gestelde subsidiemiddelen zijn voorbehouden aan onderzoek ten bate van het agri- en fooddomein. Hiertoe worden alle schakels in de voedselketen gerekend van primaire productie tot consument, inclusief toeleverende industrie en dienstverlening. Daarnaast vallen productie en verwerking van agrarische grondstoffen voor feed en non-food (bijvoorbeeld biobased materialen, energie) binnen de scope.

Het agri- en fooddomein heeft nauwe raakvlakken met andere domeinen, zoals tuinbouw en chemie. Domein overstijgende samenwerking in een project is toegestaan, evenals internationale samenwerking. Van belang is wel dat het project in de eerste plaats wordt uitgevoerd mét en vóór doelgroepen in het Nederlandse agrifood domein.

KIA Landbouw, Water, Voedsel

TKI Agri&Food is partner in de Kennis- en Innovatie-Agenda Landbouw, Water, Voedsel 2024-2027 ([KIA-LWV](#)). Deze agenda beschrijft welke nieuwe kennis en innovatie nodig is om belangrijke opgaven te realiseren op gebied van duurzame, gezonde en rendabele voedselproductie. De KIA-LWV is kaderscheppend voor inzet van PPS-subsidiemiddelen door TKI Agri&Food. De inhoud ervan is tot stand gekomen in samenspraak tussen overheid, bedrijfsleven, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties. In de realisatie trekt TKI Agri&Food nauw op met onder meer het ministerie van LNV en TKI Tuinbouw & Uitgangsmaterialen.

De kennis- en innovatieopgaven in de KIA-LWV zijn gestructureerd in een aantal innovatieprogramma's, verdeeld over zes missies en drie sleuteltechnologieën. Niet alle programma's zijn even relevant voor het agri&food domein. De scope van deze PPS-oproep is daarom afgebakend tot de volgende KIA-onderdelen:

- Missie 2: duurzame land- en tuinbouw
- Missie 4: voedsel
- Missie 5: Noordzee en grote wateren – mits het aquatische voedselproductie betreft¹;
- Sleuteltechnologieën 1 t/m 3 – uitgezonderd veredeling van gewassen².

Voorstellen die worden ingediend in deze oproep moeten bijdragen aan één van deze onderdelen.

Prioritair onderwerp: “waterbeschikbaarheid in de agri- en foodsector”

Water is de belangrijkste randvoorwaarde voor landbouw en voedselproductie. Zonder water is er geen akkerbouw, veeteelt of voedingsindustrie mogelijk. Voldoende en constante beschikbaarheid van water wordt naar de toekomst toe steeds minder vanzelfsprekend. Het klimaat verandert en de agri- en foodsector moet daarop anticiperen. Dit is een systeemvraagstuk dat niet los gezien kan worden van de bredere waterbehoefte in een gebied.

Vanwege de complexiteit van het vraagstuk en brede relevantie voor het agri- en food domein is hierop in 2025 een “Route- en Kanskaart Project” (seed money project) uitgevoerd. Daarin zijn belangrijke opgaven en ontwikkelsporen in kaart gebracht. TKI Agri&Food moedigt aan dat hier een vervolg aan gegeven wordt en reserveert binnen deze oproep budget voor één voorstel dat aansluit bij de scoping tekst in **Bijlage 2**. Geïnteresseerde partijen wordt gevraagd elkaar op te zoeken, het TKI faciliteert dit door middel van een matchmaking sessie (zie sectie 5: procedure).

3. Voorwaarden

Algemene eisen

Voor de inzet van in deze oproep beschikbaar gestelde subsidie middelen gelden de volgende voorwaarden, o.a. voortkomend uit wet- en regelgeving:

- Het betreft precompetitief onderzoek waarvoor een bijdrage van de overheid legitiem is.
- Het project kwalificeert als toegepast onderzoek (ook wel ‘industriële onderzoek’, zie RVO voor definities). Voor initiatieven die focussen op opschaling of implementatie van kennis en innovatie zijn andere regelingen beschikbaar.
- De indiener van het voorstel moet een in Nederland gevestigd bedrijf, brancheorganisatie of ngo zijn.
- Resultaten dienen openbaar gemaakt te worden via bijvoorbeeld vakliteratuur, onderwijs of congressen. De kosten hiervoor zijn echter beperkt subsidiabel.

Looptijd

De maximale looptijd van te financieren projecten bedraagt twee jaar, met een uiterste einddatum vóór 1 oktober 2028. Uitloop na deze datum is niet mogelijk vanwege de geldende financiële kaders³. Dat betekent dat projecten uiterlijk 1 oktober 2026 van start gaan.

Samenwerking

Uitgangspunt voor deze oproep is publiek-private samenwerking. Dat wil zeggen dat het project daadwerkelijk door meerdere deelnemers in gezamenlijkheid wordt uitgevoerd, waaronder ten minste één onderzoeksorganisatie en twee andere partijen zoals bedrijven of brancheorganisaties, ngo's of

¹ Thema's als energieproductie op zee en scheepvaart vallen onder TKI's Deltatechnologie en Maritiem

² Veredeling valt primair onder TKI Tuinbouw & Uitgangsmaterialen.

³ Het betreft middelen die vallen onder de PPS-toeslagregeling die tot 2024 gold en waarover het TKI eind 2028 verantwoording moet afleggen aan RVO.

publieke organisaties. In het belang van kennisuitwisseling, aansluiting bij de praktijk en versterking van de kennisinfrastructuur wordt daarnaast van harte aangemoedigd (zie ook beoordelingscriteria):

- Samenwerking met het MKB;
- Samenwerking tussen meerdere onderzoeksorganisaties;
- Samenwerking met het groen onderwijs.

Internationale samenwerking is toegestaan onder de voorwaarden zoals beschreven in bijlage 3, mits deze bijdraagt aan de impact van het project en/of kwaliteit van het consortium. Verder is van belang dat ontwikkelde kennis en innovaties effectief worden ontsloten naar relevante (andere) doelgroepen, voor zover niet rechtstreeks betrokken bij het project.

4. Financiering

Beschikbaar budget

Het totaal beschikbare budget bedraagt maximaal 2,5 miljoen euro aan PPS-toeslag. Per project kan maximaal 500 k€ PPS-toeslag worden aangevraagd.

Cofinanciering

Aanvullend hierop is een cofinanciering vereist van ten minste 50% van het totale projectbudget. Voor de samenstelling van deze cofinanciering geldt:

- Ten minste 25 procentpunt (dus de helft van de minimaal vereiste cofinanciering) moet in de vorm van een geldelijke bijdrage zijn ('in cash');
- Ten minste 25 procentpunt (dus de helft van de minimaal vereiste cofinanciering) moet door private partners worden geleverd. Daarvan moet ten minste 5 procentpunt in cash zijn;
- Publieke cash bijdragen anders dan van de Rijksoverheid zijn toegestaan mits voldaan wordt aan voorgaand punt;
- Bijdragen 'in kind' van private partijen, ngo's en van onderzoeks- of onderwijsinstellingen zijn toegestaan mits voldaan wordt aan voorgaande punten. In kind bijdragen van overheidsinstanties zijn toegestaan maar tellen niet mee als cofinanciering.

Wie komen in aanmerking voor financiering?

De via deze oproep beschikbaar gestelde publieke middelen mogen uitsluitend worden besteed aan onderzoeksactiviteiten, uitgevoerd door de volgende partijen:

- a. Onderzoeksorganisaties⁴, tot 100% van hun inzet in het project;
- b. Innovatieve ondernemingen⁵, tot 50% van hun inzet in het project;
- c. MKB bedrijven, tot 25% van hun inzet in het project.

Voor alle genoemde partijen is het toegestaan om hun onderzoeksactiviteiten aanvullend gefinancierd te krijgen uit cofinanciering van andere (private) partners.

Zie **Bijlage 3** voor nadere specificaties en voorwaarden voor financiering.

5. Procedure

Vooraanmelding

De doorlooptijd van de totale procedure is relatief kort, zodat projecten zo snel mogelijk van start kunnen. Om dit te kunnen faciliteren is van belang om tijdig een beeld te hebben van aard en aantal indieningen. Daarom is vooraanmelding **verplicht**; dit kan **tot en met 1 maart** via de aanmeldlink op

⁴ Zie voor een definitie van 'onderzoeksorganisatie' de website van [RVO](#).

⁵ Het begrip 'innovatieve onderneming' is vastgelegd in de Algemene Groepsvrijstelling Verordening. Voor een definitie, zie de Q&A op de KIA website.

de website van TKI Agri&Food. Onderdeel van de vooraanmelding zijn o.a. het aanleveren van titel, penvoerder, projectleider en samenvatting. Na vooraanmelding ontvangen beoogde indieners automatisch een unieke link waarmee het definitieve voorstel kan worden ingediend.

Matchmaking sessie

Voor het prioritaire onderwerp “watergebruik in de agri- en foodsector” wordt een matchmaking sessie georganiseerd op maandag 9 februari. Deelname hieraan is **verplicht** voor partijen die als penvoerder een voorstel op het onderwerp willen indienen en warm aanbevolen voor andere geïnteresseerde partijen. Aanmelden voor de sessie kan tot en met woensdag 4 februari via de registratielink op de website van TKI Agri&Food.

Indiening

Tot en met **15 april 2026** is het mogelijk om PPS-voorstellen in te dienen via de indienlink op de website van TKI Agri&Food. Vereisten voor indiening zijn:

- Het voorstel en de begroting dienen te zijn opgesteld conform de daartoe beschikbaar gestelde formats op de website van TKI Agri&Food. Gebruik van andere formats is niet toegestaan.
- Het voorstel dient te zijn ondertekend door alle beoogde projectpartners. Deze dient geïnterpreteerd te worden als intentieverklaring; er vloeien nog geen verplichtingen voort.
- De begroting moet sluitend zijn en goed onderbouwd worden. Voor de opbouw ervan volgt u de richtlijnen uit **Bijlage 3**.
- Voorstellen waarin een deel van de vereiste cofinanciering nog niet concreet is ingevuld en/of het consortium nog niet compleet is worden niet ontvankelijk verklaard.

Beoordeling van PPS-voorstellen

TKI Agri&Food toetst ontvangen PPS-voorstellen aan de administratieve eisen zoals gebruik van het format, volledigheid en voldoende cofinanciering. Vervolgens vindt inhoudelijke beoordeling plaats door één of meer reviewcommissies (afhankelijk van de diversiteit van ontvangen voorstellen) bestaande uit een evenwichtige vertegenwoordiging van experts vanuit het bedrijfsleven, overheid en onderzoeksorganisaties.

De **criteria** voor beoordeling zijn (zie **Bijlage 1** voor nadere toelichting en weging):

1. Passendheid
2. Impact
3. Kwaliteit van het voorstel
4. Kwaliteit van het consortium

Op basis van de uitkomsten van de beoordeling wordt een advies opgesteld. Hiervoor geldt, in volgorde van belangrijkheid:

- Voorstellen die niet passend zijn of op één of meer criteria gemiddeld een onvoldoende scoren worden uitgesloten van honorering.
- Als er op het prioritaire onderwerp waterbeschikbaarheid een voorstel is ingediend én als voldoende beoordeeld, krijgt dit voorrang. Indiening van meerdere concurrerende voorstellen is onwenselijk; mocht hiervan sprake zijn dan geldt voorrang alleen voor het best beoordeelde voorstel.
- De onderlinge rangorde van voorstellen (op basis van gemiddelde scores) bepaalt welke voorstellen als eerste in aanmerking komen voor honorering. In geval van meerdere reviewcommissies wordt de rangorde per commissie beschouwd;
- Over de breedte van het agrifood domein wordt diversiteit nagestreefd. Onderlinge overlap tussen te honoreren voorstellen wordt vermeden.

Besluitvorming en vervolg

Op basis van het advies besluit het bestuur van TKI Agri&Food welke voorstellen gehonoreerd worden.

Alle indieners ontvangen in de week van **1 juni 2026** een gemotiveerde terugkoppeling. Tegen de besluitvorming over honorering van individuele voorstellen is geen beroep mogelijk. Indieners van gehonoreerde voorstellen hebben vanaf dan tot en met 30 september om een samenwerkingsovereenkomst op te stellen. TKI Agri&Food behoudt zich het recht voor om de honorering in te trekken van projecten waarvan op **1 oktober 2026** nog geen samenwerkingsovereenkomst is ontvangen.

Overzicht procedure

Datum	Activiteit
15 januari	Openstelling oproep
1 maart	Uiterste datum vooraanmelding
15 april	Uiterste indiendatum PPS-voorstellen
april-mei	Beoordeling door TKI-bureau, reviewcommissie(s)
eind mei	Besluit TKI-besturen / topteam en ministeries van LNV en IenW
vanaf 1 juni	Terugkoppeling naar indieners
juni-september	Opstellen samenwerkingsovereenkomsten, toekennen van de middelen.
1 oktober	Uiterste startdatum project; mogelijke intrekking van de honorering als er op dat moment nog geen samenwerkingsovereenkomst is

Voor aanvullende informatie over deze oproep kunt u mailen naar info@tki-agrifood.nl.

Bijlage 1: Beoordelingscriteria voor PPS-voorstellen

Volledige PPS-voorstellen worden beoordeeld aan de hand van onderstaande criteria. Criterium 1 is een “in or out” criterium: een voorstel is wel of niet passend. De overige drie criteria worden gescoord op een schaal van 1 tot 6, waarbij scores vanaf een 4 als voldoende beschouwd worden. De drie criteria wegen even zwaar; het gemiddelde bepaalt de eindscore.

1. Passendheid (ja of nee)

- Heeft het voorstel hoofdzakelijk betrekking op het agri- en food domein en doelgroepen hierin?
- Sluit het voorstel aan bij één van de volgende onderdelen van de [KIA Landbouw, Water, Voedsel](#)?
 - Missie 2: duurzame land- en tuinbouw
 - Missie 4: voedsel
 - Missie 5: Noordzee en grote wateren – mits het aquatische voedselproductie betreft⁶;
 - Sleuteltechnologieën 1 t/m 3 – uitgezonderd veredeling van gewassen⁷.
- Richt het voorstel zich op een technologische of systeemdoorbraak?

2. Impact (6 punten)

- Heeft het voorstel toegevoegde waarde ten opzichte van bestaand recent of lopend onderzoek?⁸
- Dragen de beoogde resultaten significant bij aan de realisatie van KIA doelen – en is deze bijdrage goed onderbouwd?
- Betreft het kennis of innovatie die kansrijk is voor doorontwikkeling van de agri- en foodsector en die anders niet/sterk vertraagd tot stand komt?
- Zijn de beoogde resultaten toepasbaar voor verschillende groepen van gebruikers en worden deze effectief ontsloten?
- Wordt verbinding gelegd met (regionale) netwerken, proeftuinen, uitvoeringsprogramma's, samenwerkingsverbanden of studiekringen – voor zover hier raakvlakken mee zijn?

3. Kwaliteit van het voorstel (6 punten)

- Is het voorstel goed geschreven en is de aanpak duidelijk, logisch en consistent?
- Wordt er aantoonbaar goed aangesloten op relevante bestaande kennis en activiteiten?
- Is de voorgestelde aanpak effectief en doelmatig t.o.v. het beoogde resultaat?
- Is er voldoende oog voor haalbaarheid en andere randvoorwaarden (bijv. draagvlak, wetgeving) die van invloed kunnen zijn op het resultaat?
- Zijn de activiteiten in verhouding met het gevraagde budget (value for money / efficiëntie)?

4. Consortium (6 punten)

- Bevat het consortium de juiste expertise om het project succesvol te kunnen uitvoeren?
- Zijn de partijen die nodig zijn om tot de gewenste verandering te komen actief betrokken?
- Als die partijen niet allemaal consortiumpartners zijn, hoe is betrokkenheid (voldoende) geborgd en leidt dat naar verwachting tot het gewenste resultaat?
- Samenwerking met het MKB, groen onderwijs en/of tussen meerdere kennisinstellingen is een pré.

⁶ Thema's als energieproductie op zee en scheepvaart vallen onder TKI's Deltatechnologie en Maritiem

⁷ Veredeling valt primair onder TKI Tuinbouw & Uitgangsmaterialen.

⁸ Een overzicht van lopende en recent afgeronde PPS-projecten vindt u hier. N.B. het is raadzaam om breder te kijken dan alleen het portfolio aan PPS-projecten.

Bijlage 2: prioritair onderwerp “Systeeminnovatie voor beschikbaarheid van water in de agri- en foodsector, nu en in de toekomst”

1. Achtergrond: waarom is een systeeminnovatie nodig rond beschikbaarheid van water in de agrifoodsector?

Water is de belangrijkste randvoorwaarde voor landbouw en voedselproductie. Zonder water is er geen akkerbouw, veeteelt of voedingsindustrie mogelijk. Water is nodig voor o.a. irrigatie, drinkwater en stalklimaat, en in industriële processen in de voedingsindustrie. Wanneer er te weinig water beschikbaar is, is dat in deze sectoren een probleem; daarnaast kan in met name de akkerbouw ook teveel water voor problemen zorgen, wanneer door overvloedige neerslag akkers onder water komen te staan. Behalve kwantiteit is ook kwaliteit van groot belang: het water moet voldoende geschikt zijn voor het beoogde doel. Denk hierbij bijvoorbeeld aan voedselveiligheid of het tegengaan van verzilting in de landbouw.

In rivierdelta Nederland zijn we al eeuwenlang gewend om het water naar onze hand te zetten. Maar nu het klimaat verandert, moet ons systeem mee veranderen. De gevolgen van klimaatverandering voor Nederland uiteten zich vooral in extremer weer: lange perioden van droogte en hitte, in combinatie met lokaal overvloedige neerslag die leidt tot overstromingen. Tegen deze achtergrond is onlangs het Nationaal Deltaprogramma 2026 gepresenteerd. Onderdeel van het Deltaprogramma is dat scherpere keuzes gemaakt moeten worden: hoe wordt het zoetwater verdeeld over landbouw, natuur, industrie en drinkwatervoorziening.

Evident is dat de beschikbaarheid van voldoende en geschikt water voor voedselproductie de toekomst steeds minder vanzelfsprekend wordt. Om hierop te anticiperen is het nodig om tot nieuwe beheerstrategieën te komen, zowel op bedrijfs- als gebiedsniveau. Oplossingsrichtingen zijn gelegen in lokale waterbuffers en slim (her)gebruik van zoetwater.

Lokale waterbuffers zijn van belang om langere perioden van droogte te kunnen overbruggen. Dezelfde waterbuffers kunnen ook de impact van overvloedige neerslag dempen. Waterbuffering kent verschillende vormen: van vasthouden in de bodem en infiltratie tot het grondwater, tot bergen in ondergrondse aquifers of bovengrondse bassins.

Slim lokaal (her)gebruik is gericht op zuiniger en vooral slimmer omgaan met het beschikbare water. Zo wordt er in de levensmiddelenindustrie veel water geloosd op het riool, terwijl datzelfde water ook nog geschikt zou zijn voor hergebruik in een ander lokaal bedrijfsproces. Hierbij kan gedacht worden aan intern hergebruik na zuivering, aan een cascade met een naastgelegen fabriek, of aan gebruik als irrigatiewater in de akkerbouw. Hiervan bestaan al succesvolle voorbeelden (o.a. Coroos en Bavaria). Een recent opgeleverde Route- en Kansenskaart⁹ heeft ingezoomd op de belemmeringen die lokaal hergebruik in de weg staan.

Zowel het inrichten van lokale waterbuffers als lokaal hergebruik maken onderdeel uit van de benodigde systeeminnovatie. We hebben in Nederland een zorgvuldig ingericht watersysteem, maar de benodigde veranderingen vergen inspanningen van iedereen: agrariërs, levensmiddelenbedrijven, waterschappen, drinkwaterbedrijven, overheden (inclusief lagere overheden en agentschappen). Lokale actoren komen voor vragen te staan als:

- Wie gaat deze investeringen betalen? Hoe regelen we de kosten en baten onderling?
- Welk hergebruik is wettelijk toegestaan? Hoe kunnen eventuele barrières in de regelgeving geslecht worden?
- Hoe kunnen we lokale samenwerkingen praktisch en juridisch regelen? Hoe werkt het met aansprakelijkheid en vergunningen?

Bovenal is de vraag: hoe kunnen lokale best practices, die nu nog de uitzondering vormen landelijk de regel worden? Hoe kan samenwerking, die leidt tot lokale buffering en lokaal hergebruik van water, worden

⁹ Vanaf ca. half januari beschikbaar via o.a. de website van TKI Agri&Food.

gestimuleerd in plaats van belemmerd? Om deze vraag te kunnen beantwoorden is ook aandacht nodig voor zienswijzen, praktijken en sociale innovatie.

2. Op welke vraag moet de PPS antwoord geven?

De centrale vraag luidt: *hoe kunnen best practices rond buffering en slim (her)gebruik van water gemeengoed worden in plaats van uitzondering?*

Om deze vraag te beantwoorden mag gebruik worden gemaakt van nieuwe of bestaande praktijkpilots en case studies, op voorwaarde dat (1) er sprake is van onderlinge samenhang in de vorm van overkoepelende werkpakketten, (2) hetgeen geleerd wordt niet alleen waarde heeft voor lokale cases, maar ook bruikbaar is elders in Nederland en zelfs daarbuiten; (3) de praktijkpilots en case studies representatief zijn voor de te adresseren uitdagingen (bijv. buffering op zandgronden).

In het onderzoek staat systeeminnovatie centraal, omdat de verschillende actoren op een nieuwe manier moeten gaan samenwerken. Technologisch onderzoek staat niet centraal. Voor technologische innovaties zijn andere regelingen beschikbaar. Sociaal-economische aspecten van technologische oplossingen kunnen wel onderdeel zijn van het onderzoek. Denk hierbij aan vragen als: hoe kan de drempel verlaagd worden om te investeren in zuiveringstechnologie? Of hoe kunnen lokale actoren zich organiseren rond een gezamenlijke technologische oplossing?

Het onderzoek moet een belangrijke impuls opleveren voor het denken en doen omtrent watergebruik in de agrarische sector. TKI Agri & Food streeft naar onderzoek met impact. Daarom moet in het voorstel een concreet meetbaar doel worden benoemd waar het onderzoek een bijdrage aan levert. Dit doel mag buiten de rechtstreekse invloedssfeer van het onderzoeksproject liggen.

Bijlage 3: Opstellen begroting, tarieven, eisen cofinanciering

Voor het opstellen van de begroting is een format beschikbaar met verschillende tabbladen (zie website van TKI Agri&Food).

Instructies begrotingsformat

Tabblad **Deelnemers**:

- Invullen naam organisatie en KvK nummer. Met listboxen invullen: type organisatie en methode Uurtariefberekening.
- Is het type organisatie niet goed ingevuld, dan klopt ook het tabblad kostenoverzicht niet.

Tabblad **Kostenoverzicht**:

- Geeft overzicht van kosten en financiering; vult automatisch uit de andere tabbladen
- Let op dat de verhoudingen tussen gevraagde subsidie, publieke en private bijdragen in cash en in kind overeenkomen met de eisen in de oproep.

Tabblad **Kosten penvoerder** en tabbladen **kosten overige projectpartners**:

- Per partner wordt een tabblad ingevuld. De namen van de partners zijn bovenaan zichtbaar en komen van het tabblad 'deelnemers'.
- Vul de kosten in de juiste categorieën, bij twijfel over de kosten zie tabblad '**Toelichting Kostensoorten**'.
- Onderaan het tabblad wordt ingevuld uit welke financiering de kosten zijn opgebouwd: PPS-subsidie, cash bijdragen (= financiering afkomstig van andere partners) en/of in kind bijdragen (= eigen investering).
- Let bij het invullen op de toegestane subsidiepercentages zoals gespecificeerd in het tabblad '**subsidiepercentages**'.

Tabblad **Cashbijdrage**:

- Vul in de bovenste kolom de cash bijdrage van private partners in en vermeld naar wie de cash toegaat. Let op dat dit overeenkomt met de invulling van de cash financiering bij de afzonderlijke tabbladen van ontvangende partners.

Checks (door indiener en door TKI-bureaus):

1. Het totaal van de kosten in het tabblad kostenoverzicht moet gelijk zijn aan het totaal van de financiering
2. De subsidie per partner mag niet hoger zijn dan het maximaal toegestane subsidiepercentage (100, 50 of 25% - afhankelijk van het type partner)
3. De kosten per partner moeten volledig gedekt zijn uit subsidie en/of cofinanciering.
4. De cofinanciering bedraagt ten minste 50%, waarvan ten minste de helft in cash;
5. Indien een partner in cash bijdraagt kan deze geen PPS-subsidie aanwenden;
6. Het geheel aan activiteiten moet passend zijn binnen de RVO-definities van fundamenteel of industrieel onderzoek.

Publieke financiering

In projecten dient te worden samengewerkt met één of meer onderzoeksorganisaties. Hieronder verstaan we:

- TO2 instellingen: Wageningen Research, TNO, Deltares, Marin
- Universiteiten en hogescholen
- Overige onderzoeksorganisaties: o.a. KWR, LBI, RIVM, KNMI

Maximale steunintensiteit PPS-subsidie binnen de kaders van de PPS-oproep

Bij financiering uit PPS-subsidie is de maximale steunintensiteit als volgt wettelijk bepaald:

- **Onderzoeksorganisaties**: maximaal 100% van hun inzet;
- **Innovatieve ondernemingen**¹⁰ zoals GD, Schothorst, NIZO, CLM, Vertify, SCFF: max. 50% van hun inzet
- **MKB** en vergelijkbare organisaties: max. 25% van hun inzet, mits zij een MKB-verklaring

¹⁰ Het begrip 'innovatieve onderneming' is vastgelegd in de Algemene Groepsvrijstelling Verordening. Voor een definitie, zie de Q&A op de KIA website.

kunnen overhandigen.

Genoemde partijen mogen hun onderzoeksactiviteiten aanvullend gefinancierd te krijgen uit cash bijdragen van andere **private partners**; deze telt dan mee als cash cofinanciering. Ze kunnen hun activiteiten ook aanvullend zelf financieren; in dat geval telt deze bijdrage als in kind cofinanciering. Aanvulling uit publieke bijdragen is wettelijk niet toegestaan.

Cofinanciering

Private cofinanciering (cash en in kind) kan worden ingebracht door:

- Bedrijven en branche-/producentenorganisaties
- Maatschappelijke organisaties
- ANBI's
- Private onderzoeksorganisaties

Publieke cofinanciering kan worden ingebracht door:

- Waterschappen
- Publieke onderzoeksorganisaties (inclusief onderwijsorganisaties)
- Provincies, Gemeenten, Rijksdiensten

Wat mag niet meetellen als publieke cofinanciering¹¹:

- In kind bijdrage van publieke partners
- Middelen uit andere regelingen zoals Regiodeals, fieldlabs...

Definitie in kind bijdrage

De in kind bijdrage moet toe te rekenen zijn aan het onderzoeksproject / de samenwerking gedurende de projectperiode. Het gaat om door de (private en publieke) partij gemaakte kosten die toegevoegde waarde heeft voor het project. Het is aan de opstellers van de PPS om aan te geven of in-kind onderdeel uitmaakt van een project.

De volgende bijdragen kunnen in aanmerking komen als **in kind bijdragen**:

- Loonkosten.
- Kosten van te verbruiken materialen, hulpmiddelen en software(licenties) die direct verband houden met project, gebaseerd op de oorspronkelijke aanschafprijzen.
- Kosten van aanschaf en gebruik van apparatuur, machines, en infrastructuur, met dien verstande dat wordt uitgegaan van de aan het project toe te rekenen afschrijvingskosten, berekend op basis van de oorspronkelijke aanschafprijzen en een afschrijvingstermijn van tenminste vijf jaar; kosten van verbruik en onderhoud tijdens de gebruiksperiode.
- Leveren van data ten behoeve van onderzoek in een project maakt geen onderdeel uit van de in kind bijdrage, maar is inbreng van kennis. Voor zover het tot stand komt van die kennis een additionele inspanning vereist in het kader van de samenwerking, kunnen de additionele kosten als een in kind bijdrage worden meegenomen.

Kostenberekening en tarievenstructuur

Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen 3 typen partijen.

1. Partijen die PPS-subsidie ontvangen en samenwerkingspartners die met subsidiegelden worden ingeschakeld.

Deze partijen dienen de kosten voor arbeid te berekenen volgens de standaardmethoden zoals beschreven in de artikelen 10 tot en met 14 van het Kaderbesluit nationale EZK- en LVVN-subsidies. De kosten worden in aanmerking genomen zonder omzetbelasting, indien de subsidieontvanger die de kosten heeft gemaakt, omzetbelasting in aftrek kan brengen.

De deelnemer kiest voor de berekening van de subsidiabele kosten uit:

- a. de integrale kostensystematiek (artikel 12, Kaderbesluit)
- b. de loonkosten plus vaste-opslag-systematiek (artikel 13, Kaderbesluit), of
- c. de vaste-uurtarief-systematiek (artikel 14, Kaderbesluit).

¹¹ Deze eis is extra t.o.v. de formele eisen van RVO

Ad. a: de integrale kostensystematiek: De systematiek moet zijn goedgekeurd door RVO. Als onderbouwing van de integrale kostensystematiek wordt een verklaring, mededeling of brief van de accountant van de deelnemer aangeleverd inzake het op een juiste manier afleiden van de tarieven van de interne budgetten.

Ad. b: De loonkosten plus vaste-opslag-systematiek: De partners leveren de berekening van het uurtarief per ingezette medewerker aan, d.w.z. de kostencomponent (bruto-loonkosten inclusief de werkgeverslasten) en de urencomponent (1650 of minder in geval van parttime werken). Als onderbouwing voor de kosten levert de partner een accountantsverklaring aan of een berekening van het tarief (loonkosten + werkgeverslasten gedeeld door de uren), de loonstaat en de werkgeverslasten. De door de partners aangeleverde werkgeverslasten voor sociale premies en pensioenlasten worden beoordeeld op redelijkheid. Indien deze lasten hoger zijn dan 30% van de bruto-loonkosten moeten deze kosten verder onderbouwd worden met de exacte berekeningen van de sociale lasten en pensioenlasten.

Ad. c: de vaste-uurtarief-systematiek: De subsidiabele kosten worden berekend door het aantal uren dat betrokkenen besteden aan de PPS te vermenigvuldigen met een vast uurtarief van 60 euro (art. 3.1.1 Regeling nationale EZK- en LVVN-subsidies).

2. Partijen die geen subsidie ontvangen

Het uurtarief van partijen die geen subsidie ontvangen wordt berekend op basis van een voor de deelnemers aan een samenwerkingsproject gebruikelijke en controleerbare methode, die gebaseerd is op bedrijfseconomische grondslagen en normen die in het maatschappelijk verkeer als aanvaardbaar worden beschouwd en die de deelnemers aan een samenwerkingsproject stelselmatig toepassen; (artikel 3.2.1 van de regeling nationale EZ- en LVVN-subsidies)

Internationale samenwerking

Deelname van buitenlandse partners aan het consortium is toegestaan onder de volgende voorwaarden:

- Buitenlandse partners zijn uitgesloten van financiering. Zij mogen wel cofinanciering ontvangen of zelf cofinanciering aanleveren.
- Deelname door **bedrijven die geen vestiging in Nederland hebben** is alleen mogelijk als dit bedrijf essentiële kennis, expertise of technologie levert aan het consortium die niet door een in Nederland gevestigd bedrijf geleverd kan worden.

Voor projecten waarin sprake is van ontwikkeling van strategische/kritieke technologie¹² geldt, aanvullend op bovenstaande, het volgende:

- Bedrijven die **geen rechtspersoon in de EU hebben** zijn uitgesloten van deelname;
- Voor bedrijven die een rechtspersoon hebben in de EU maar waarvan het **hoofdkantoor buiten de EU** is gevestigd geldt bovendien dat deze bedrijven kunnen gevraagd worden in te stemmen met extra clausules in de consortium agreement met als doel het voorkomen van 1) weglekken en ongewenste overdracht van kennis (IP, bedrijfsgeheimen) naar landen buiten de EU en 2) beïnvloeding van de uitvoering van het project vanuit een land buiten de EU.

¹² Dit is van toepassing als er sprake is van ontwikkeling van zeer vernieuwende technologie. Initiatiefnemers kunnen te rade gaan bij het [ondernemersloket economische veiligheid](#) of het [loket kennisveiligheid](#) als er twijfel is of bepaalde technologie als strategische/kritisch wordt gekwalificeerd.